

SGK Genelgesi 2023/26

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Emeklilik
Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sayı:
E-78383876-010.06.01-82633611 Konu: 5510 sayılı
Kanunun geçici 7 nci...

SGK Genelgesi 2023/26

Tarih: 6 Kasım 2023

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: E-78383876-010.06.01-82633611

Konu: 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası

Tarih: 19.10.2023

GENELGE

2023/26

Bilindiği üzere, [5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun](#) geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası;

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki süreleri, bu Kanunun 41 ve 46 ncı maddeleri, [5434 sayılı Kanunun](#) ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılmaları halinde, sigortalılığın başlangıç tarihinin geriye

götürülmesini ve haklarında bu Kanunun geçici maddelerinin uygulanmasını gerektirmez.” hükmünü amirdir.

Bu hüküm uyarınca, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4/1-(c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların, sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerini borçlanmaları halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi geriye götürülmemekte ve bu sigortalılar hakkında 5510 sayılı Kanunun geçici maddeleri uygulanmamaktadır.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun “*Bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına tâbi geçen çalışmalar için bağlanacak aylıkların hesabı*” başlıklı geçici 2 nci maddesinin yedinci fıkrası;

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı veya iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da bu Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasına esas alınacak kanun, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit olunur ve bunlar hakkında, bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler uygulanır. Ancak, bunlardan bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenlere 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanuna göre 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanması gerekenlerden, bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenler için, bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri esas alınır. (a) bendi hükümlerinin uygulamasına esas alınacak kanun, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir. Bu Kanuna tabi hizmetlerle 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda geçen hizmetlerin birleştirilmesinde de bu fıkra hükümleri esas alınmak suretiyle bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.” hükmünü amirdir.

Söz konusu hüküm ile de, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı veya iştirakçi olup, yürürlük tarihinden sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da 5510 sayılı Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasına esas alınacak kanunun, mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre tespit olunacağı ve bunlar hakkında Kanunun geçici maddelerindeki hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Ayrıca, söz konusu fıkrada yer alan *“Ancak, bunlardan bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenlere 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanuna göre 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanması gerekenlerden, bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenler için, bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri esas alınır.”* hükmü çerçevesinde 2008 yılı Ekim ayı başından önce T.C. Emekli Sandığı hariç diğer sosyal güvenlik kurumlarına tabi sigortalılıkları bulunanların aylıklarının hesabında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmamakla birlikte, aylığa hak kazanma şartlarının tespitinde (mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerinin bir gereği olarak) 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaktadır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne ilişkin olarak 22.02.2013 tarihli ve 2013/11 sayılı *“Sigortalılık İşlemleri”* konulu Genelgenin *“2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi”* başlıklı bölümünde;

“Ancak, Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerinin, Kanunun 41 inci, 46 ncı maddeleri, 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre

borçlandırılması halinde, sigortalılık başlangıç tarihi geriye götürülmeyecek ve haklarında Kanunun geçici maddeleri uygulanmayacaktır.”

hükmüne ve 06.11.2018 tarihli ve [2018/38 sayılı “Emeklilik İşlemleri” konulu Genelgenin](#) “4. Yurt Dışı Borçlanmada Aylıkların Hesaplanması” başlıklı bölümünde;

“İlk defa 2008/Ekim ayı başından itibaren 4/1-(c) kapsamında sigortalı olanlara ilişkin olarak Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrasının; “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki süreleri, bu Kanunun 41 ve 46 ncı maddeleri, 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılmaları halinde, sigortalılığın başlangıç tarihinin geriye götürülmesini ve haklarında bu Kanunun geçici maddelerinin uygulanmasını gerektirmez.” hükmü uyarınca 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olan ve diğer sigortalılık statüleri dahil, 3201 sayılı Kanuna göre yurt dışı hizmet borçlanması yapan sigortalıların aylık talepleri Kanunun 53 üncü maddesine göre tespit edilecek sigortalılık statüsü ile bu statünün öngördüğü şartlara göre sonuçlandırılacaktır.”

hükmüne yer verildiğinden, 2008 yılı Ekim ayı başından önce diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmeti bulunanlar da dahil bu tarihten sonra ilk defa Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında sigortalı olanların, sigortalılık başlangıcından önceki sürelerle ait borçlanmaları halinde haklarında 5510 sayılı Kanunun geçici madde hükümleri uygulanmamaktadır.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmünün, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa 4/1-(c) bendi kapsamında sigortalı olmasına rağmen, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a), 4/1-(b) bendi veya 506 sayılı

Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara tabi çalışması bulunanlar hakkında da uygulanması, 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalılıkları bulunmaları sebebiyle haklarında 5510 sayılı Kanunun geçici maddeleri uygulanması gerekenlerin, Kanunun 41 ve 46 ncı maddeleri, 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılmaları halinde 5510 sayılı Kanunun geçici maddelerinden yararlanamamaları sonucunu doğurmaktadır.

Bu sebeple, geçici 7 inci maddesinin yedinci fıkraya hükmünün 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalılıkları bulunanları kapsamadığı değerlendirilmektedir. Aksi yönde bir kabul, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce herhangi bir statüde sigortalı olmuş ancak 4/1-(c) kapsamında ilk defa Kanunun yürürlük tarihinden sonra sigortalı olmuş ve borçlanma yapmış kişiler hakkında sigortalılık başlangıç tarihinin geri götürülmemesinin ötesinde Kanundaki herhangi bir geçici maddenin de uygulanmasına imkân bırakmayacaktır. Bu durum ise, Kanunun bir maddesi ile verilen bir hakkın yine Kanunun başka bir maddesi ile yok sayılması ve borçlanma yapan sigortalılar aleyhine bir uygulamanın oluşması sonucunu doğuracaktır.

Nitekim, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin 12.02.2018 tarihli ve Dosya No:2018/208, Karar No:2018/247 sayılı istinaf kararına karşı yapılan temyiz başvurusunu inceleyen Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 27.12.2018 tarihli ve E:2018/2368, K:2018/9796 sayılı kararı da bu yönde olup, söz konusu kararda;

"... Gerek Kurum işleminde, gerek ilk derece Mahkemesi'nin gerekçeli kararında değerlendirmeye esas alınan 5510 sayılı Yasa'nın Geçici 7/7 inci maddesi hükmünün bu Kanun'un yürürlük tarihinden sonra 4/c kapsamında ilk defa sigortalı olanlar hakkında uygulanacağı açıktır. Ne ki, davacınının 04/10/2000 tarihi itibarıyla mülga 1479 sayılı Esnaf Ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu kapsamında ilk defa zorunlu sigortalılık kaydı bulunmaktadır.

0 halde, Kanunların geriye yürümemesi (geçmişe etkili olmaması) kuralı karşısında borçlanılan sürelerin ilgili dönemlere mal edilmesinde davacı hakkında 5510 sayılı Yasa'nın Geçici 7/7 inci maddesi hükmünün uygulanamayacağı açık olup Mahkemece kanunun değerlendirilmesinde hata edilerek yazılı şekilde varılan sonuç hatalı olmuştur " denilmek suretiyle hüküm tesis edilmiş ve İzmir 9. İş Mahkemesinin, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin söz konusu bozma kararına uyarak verdiği 15.09.2020 tarihli ve 2019/77-2020/154 sayılı kararı da Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 08.04.2021 tarihli ve E:2020/11352, K:2021/4944 sayılı kararı ile onanmıştır.

Bu nedenle, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4/1-(c) bendi kapsamında sigortalı olmasına rağmen, bu tarihten önce Kanunun 4/1-(a) ve/veya 4/1-(b) bendi veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar kapsamında sigortalılığı bulunanların söz konusu sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerine yönelik olarak 5510 sayılı Kanunun 41 ve 46 ncı maddeleri, 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesi ile 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmaları halinde haklarında 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmünün uygulanmaması gerekmektedir.

Buna karşılık, tüm sigortalılık statüleri bakımından ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından sonra çalışmaya başlayan 4/1-(c) bendi sigortalılarının, sigortalılık başlangıç tarihinden önceki borçlanma süreleri hakkında 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmünün uygulanmasına ve 5510 sayılı Kanunun geçici madde hükümlerinin esas alınmamasına devam edilecektir.

Bu çerçevede, 22.02.2013 tarihli ve [2013/11 sayılı "Sigortalılık İşlemleri" konulu Genelge](#) ile 06.11.2018 tarihli ve 2018/38 sayılı "Emeklilik İşlemleri" konulu Genelgenin, yukarıya alınan hüküm ve açıklamalar kapsamında değiştirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Buna göre;

A. "Sigortalılık İşlemleri" konulu 22.02.2013 tarih ve 2013/11 sayılı Genelgenin, "HİZMET BORÇLANMALARI" başlıklı Onuncu Kısımındaki;

1)"Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Hizmet Olarak Değerlendirilmesi" başlıklı Üçüncü Bölümde yer alan "7-2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi" başlığının üçüncü paragrafında yer alan "ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanların" ibaresi, "ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanun veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanların" şeklinde değiştirilmiştir.

2) "Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları" başlıklı Beşinci Bölümde yer alan "2.4.1- 5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesinin yürürlükte bulunan üçüncü fıkrası gereğince yapılan borçlanmalar" başlığının ikinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ayrıca bu sigortalılar hakkında, Üçüncü Bölümün "7- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların borçlanmalarının değerlendirilmesi" başlığı altındaki üçüncü paragraf hükümleri uygulanır."

B. "Emeklilik İşlemleri" konulu 06.11.2018 tarih ve 2018/38 sayılı Genelgenin, "KISA VE UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARINDAN SAĞLANAN YARDIMLAR" başlıklı İkinci Kısımındaki "YURTDIŞI BORÇLANMASINDA TAHSİS İŞLEMLERİ" başlıklı Altıncı Bölümündeki;

1)"1. Sigortalılık Başlangıcının Tespiti" başlığının ikinci paragrafında yer alan "4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi" ibaresi, "ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının

(c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanun veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanların” şeklinde değiştirilmiştir.

2) *“4. Yurt Dışı Borçlanmada Aylıkların Hesaplanması” başlığının ikinci paragrafında yer alan “Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olan ve diğer sigortalılık statüleri dahil,” ibaresi “ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olup 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanun veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sigortalılığı bulunmayanlardan,” şeklinde değiştirilmiştir.*

Bilgi edinilmesini ve gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Dr. Raci KAYA

Kurum Bařkanı